

DE SCHAKEL

Kwartaaluitgave van de Stichting Genootschap Engelandvaarders

"GIJ ZIJT DE SCHAKEL TUSSEN HEN, DIE THUIS BLEVEN, EN MIJ"

KONINGIN WILHELMINA

STICHTING GENOOTSCHAP ENGELANDVAARDERS

Kwartaaluitgave van de Stichting Genootschap Engelandvaarders
JULI 2005 - 26e Jaargang, nr. 106

BESTUUR:

Voorzitter

R.W. Hemmes Thorbeckelaan 74 2564 BS Den Haag Telefoon en fax
070 - 368 35 66

Secretaris

G.J. Staal Oranje Nassaulaan 52 3708 GE Zeist Telefoon
030 - 692 27 92
E-mail: jan.staal@planet.nl

Penningmeester

Ch.H. Bartelings Thomas Jeffersonlaan 437 2285 AP Rijswijk Telefoon en fax
070 - 394 14 67
E-mail: ch.h.bartelings@planct.nl

LEDEN:

R.A. Grisnigt Canadalaan 25 4631 NT Hoogerheide 0164 - 61 34 15
R.M. ten Broek Burg. de Villeneuve-
singel 30 3055 AP Rotterdam 010 - 422 39 14

Fred M. Beukers Louise de Coligny laan 448 3062 HN Rotterdam 010 - 452 79 29
Telefoon en fax

J.A. Bakker, Evenementencommissie Zeckant 92g 2586 JB Den Haag 070 - 354 02 45

J. de Mos, Evenementencommissie Marjorystraat 25 3151 SK Hoek v. Holland 0174 - 38 21 83

H.J.M. Brinkman Jacob Mulderweg 26 2597 BS Den Haag Telefoon en fax
070 - 354 31 73

E-mail: hjm.brinkman@wanadoo.nl

REDACTIE DE SCHAKEL

H.J.M. Brinkman Jacob Mulderweg 26 2597 BS Den Haag Telefoon en fax
070 - 354 31 73

E-mail: hjm.brinkman@wanadoo.nl

Redactiecommissie

H.J.M. Brinkman, L.J. Staal, Ch. H. Bartelings

Stichting Genootschap Engelandvaarders:

Postbank: 35 95 00

Bank : 54.55.46.826

ABN-AMRO bank - Rijswijk

Het volgende nummer verschijnt in oktober 2005.

Gaarne hiervoor bestemde kopij inzenden vóór 1 september 2005.

ISSN 1382-8207

JULI 2005

Bij de herdenkingen op 4 mei waren wij vertegenwoordigd op de erebegraafplaats in Loenen, bij het Englandspielmonument in Den Haag en bij de Nationale Herdenking in Amsterdam. Op 5 mei waren wij in Wageningen en in Amsterdam.

Zoals u weet hing in Oranjestad een houten bord waarop waren vermeld de gesneuvelde en onderweg naar Engeland omgekomen Engelandvaarders. Na de oorlog werd het bord verplaatst naar de kapel van de erebegraafplaats in Loenen. Er werden steeds meer omgekomen Engelandvaarders gemeld. Het bestuur (dat wil zeggen Bram Grisnigt) heeft de aanvullingen en mutaties door de plaatselijke schilder aan laten brengen. Het bord werd een drieluik en is thans een vijf luik, dat er keurig en goed onderhouden uitziet. Wij verwachten niet dat nog veel nieuwe gegevens boven water zullen komen. Wij hebben het onderhoud van het vijf luik overgedragen aan de Oorlogsgraven Stichting, die ons heeft toegezegd het vijf luik op dezelfde nauwkeurige wijze te onderhouden als toen Bram daarvoor de zorg had. Bram Grisnigt verdient ons aller hulde voor al zijn zorgen.

De herdenking van de capitulatiebesprekingen in Wageningen op 5 mei was een emotionele gebeurtenis. Niet alleen omdat Prins Bernhard er niet meer bij was, het was ook de laatste keer in zo'n grootse opzet. Als vanouds was het schitterend weer en er stonden bij het defilé wederom duizenden mensen langs de weg. Ontzettend jammer dat de gemeente Wageningen geen mogelijkheden heeft gevonden om dit defilé voort te kunnen zetten. Jaarlijks wordt een herdenking georganiseerd alleen voor veteranen uit de Tweede Wereldoorlog en geen defilé. Maar het is nog geen 2006 en je weet maar nooit.

Op 8 mei herdacht de gemeente Den Haag de strijd om de Residentie in de meidagen '40 en de binnenkomst van de Prinses Irene Brigade als eerste geallieerde eenheid op 8 mei 1945. Er waren veel mensen op de been bij deze herdenking. Er waren verschillende Engelandvaarders, die zagen hoe Prinses Irene zich met alle aanwezige veteranen onderhield. U begrijpt dat die veteranen dat geweldig op prijs stelden.

Het is een bijzonder goede gedachte van regering en parlement om jaarlijks

op de verjaardag van Prins Bernhard erkenning, waardering en respect te tonen aan veteranen. Wel wat laat natuurlijk maar toch.

De organisatie van zo'n veteranendag was de eerste keer echter niet zo bijzonder. Hopelijk wordt het volgend jaar een veteranendag georganiseerd:

- Voor alle veteranen;
- Alleen overdag;
- Met meer aandacht voor de oudere veteranen;
- Zonder verplaatsing naar een andere stad;
- Met goede aanduidingen om elkaar te kunnen ontmoeten;
- Met meer informatie vooraf, om de burgerij te laten meedoen.

Tijdens de eerste veteranendag had de regering enkele verzetsmensen speciaal een ereplaats gegeven in de Ridderzaal om aan te geven dat ook het verzet eenzelfde waardering, erkenning en respect verdiende als de militairen. Zoals gezegd die veteranendag is een bijzonder goede gedachte en wij kijken uit naar 29 juni volgend jaar.

Op 21 september houden wij weer onze reünie op de Vliegbasis Gilze-Rijen. Wij kunnen dan nog eens rustig napraten. Ik hoop dat velen de gelegenheid hebben om naar Gilze-Rijen te komen. Wie transportproblemen heeft kan wellicht met een stadgenoot meerijden. Voor Hagenaars heb ik twee plaatsen in de auto vrij.

Ik kijk in ieder geval naar u uit.

Rudi Hemmes

ONZE REÜNIE 21 SEPTEMBER 2005

Tot ons grote genoegen zijn wij die dag opnieuw de gasten van de Koninklijke Luchtmacht i.c. de Tactische Helikopter Groep / Klu te Gilze-Rijen.

Wij hopen op een grote opkomst. Wij worden allemaal ouder en het bijwonen van de reünie wordt er met de jaren niet gemakkelijker op. Dus kom als het enigszins kan.

Het programma (wijzingen voorbehouden)

Vanaf 10.30 uur	Aankomst en registratie van de reünisten met koffie, thee en vers appelgebak in de Onderofficiersmess in het bedrijfsrestaurant
10.45 uur	Welkom door Commandant
11.00 uur	Bar geopend
11.15 uur	Welkomstwoord van de voorzitter
12.45 uur	Maken van de groepsfoto
13.15 uur	Uitgebreide rijstmaaltijd
15.00 uur	Afsluiten van de maaltijd met koffie
16.00 uur	One for the road (voor eigen rekening)
17.00 uur	Einde reünie

OPENBAAR VERVOER

Reünisten die met het openbaar vervoer komen. Tussen 10.00 en 10.45 staat er een bus gereed bij het station Gilze-Rijen. Indien u later aankomt dan de bovengenoemde tijd, bel dan naar de basis (Tel.: 0161-296103) en er wordt voor gezorgd dat u wordt opgehaald. Na afloop van de reünie zal de bus de reünisten tussen 16.00 en 17.00 uur terugbrengen naar het station.

EIGEN VERVOER

Komende vanuit de richting Rotterdam, de A16 blijven volgen en ten zuiden van Breda (Knooppunt Gelder) de A58 richting Tilburg/Eindhoven nemen. Vervolgens de afslag 12 (Gilze) nemen en dan linksaf onder de weg de N260. Na plm. 2 km bij stoplicht linksaf richting Rijen (N282). Bij het 2e stoplicht op die weg ligt de ingang van de vliegbasis aan de linkerkant.

Komende vanuit de richting 's-Hertogenbosch via de A65. Bij knooppunt de Baars komt u op de A58 richting Breda. Bij afslag Rijen rechtsaf. Vandaar verder als hiervoor.

Komende vanuit de richting Utrecht, de A27 volgen tot de afslag Rijen, dan linksonder viaduct door de N282 volgen tot rechts ingang vliegbasis.

Voor de ingang van de vliegbasis volgt u de borden "Reünie Engelandvaarders". Vanaf de wacht tweede weg rechts afslaan en daarna weer tweede weg rechts naar de parkeerplaats voor het complex Molenheide waarin ook de Officiers- en onderofficiersmess gehuisvest zijn.

De kosten voor deelname bedragen euro 20,- per persoon. De penningmeester verzoekt het door u verschuldigde bedrag op tijd over te maken door middel van de bijgevoegde acceptgiro of met een overschrijvingskaart van eigen bankrekening in Nederland, zodat de penningmeester het bedrag uiterlijk 1 september in zijn bezit heeft.

BELANGRIJKE MEDEDELING

In verband met verscherpte veiligheidsmaatregelen verzoekt het bestuur van het Genootschap Engelandvaarders namens de staf van de Vliegbasis Gilze-Rijen, dat een ieder die zich opgeeft voor de reünie van woensdag 21 september 2005, een geldig legitimatiebewijs bij zich heeft, bijvoorbeeld een paspoort of een rijbewijs. Dit geldt eveneens voor partners en begeleiders of begeleidsters.

Als gevolg van bovengenoemde maatregelen is het noodzakelijk om het bedrag op tijd te storten bij de penningmeester, zodat wij de correcte lijst van de deelnemers inclusief partners en begeleiders/sters op tijd kunnen opgeven aan de Basis te Gilze-Rijen voor de wacht bij de poort.

INSCHRIJFFORMULIER
REÛNIE WOENSDAG 21 SEPTEMBER 2005
(INZENDEN VÓÓR 1 SEPTEMBER 2005)

Komt iemand niet voor op deze laatste lijst bij de ingang van de Vliegbasis, dan kan dit voor de deelnemer en voor ons problemen opleveren, ook al heeft hij/zij een geldig legitimatiebewijs bij zich. Doe ons niet aan, dat wij steeds naar de ingang van de basis moeten komen omdat Jansen of Pietersen niet op de algemene lijst voorkomt. Vul ook het inschrijfformulier in met uw geboortedatum, geboorteplaats en achternaam. Dit geldt ook voor eventuele partners en/of begeleiders/sters. Daarom vragen wij u om mee te werken aan een soepele regeling. Dus nogmaals het bedrag voor de reünie moet uiterlijk voor 1 september in het bezit zijn van de penningmeester. Dus geen betaling bij aankomst. Het is ook belangrijk dat de Vliegbasis Gilze-Rijen het aantal deelnemers kent, i.v.m. de nieuwe catering. Men wordt dus dringend verzocht het inschrijfformulier terug te zenden aan de penningmeester vóór 1 september.

Ch.H. Bartelings
Penningmeester Stichting Genootschap Engelandvaarders
Thomas Jeffersonlaan 437
2285 AP Rijswijk
Nederland

Het formulier kan ook per fax worden verzonden naar 070-3941467 of per Email naar : ch.h.bartelings@planet.nl

De Evenementen commissie :

J.A. Bakker
J. de Mos

Ondergetekende:

Engelandvaarder:

Naam en initialen:

Geboortedatum:

Geboorteplaats:

Adres:

Postcode + Plaats:

Telefoon:

Partner/Begeleider(ster):

Naam en initialen:

Geboortedatum:

Geboorteplaats:

Adres:

Postcode + Plaats:

Telefoon:

- komt alleen / met partner en/of begeleider(ster)* waarvan de geboortedatum en geboorteplaats etc. hierboven zijn vermeld
- komt met eigen vervoer / met openbaar vervoer*
- maakt geen / wel gebruik van bus*
- heeft op (datum) een bedrag groot euro: (euro 20,- p.p.) overgemaakt op Postbank 35 95 00 / ABN-AMRO Rijswijk 54.55.46.826* ten name van:

Ch. H. Bartelings
Penningmeester Stichting Genootschap Engelandvaarders
Thomas Jeffersonlaan 437
2285 AP Rijswijk

Datum: **Handtekening:**

* Doorhalen wat niet van toepassing is.

HERDENKING GEBOORTEDAG KONINGIN WILHELMINA _____

Op woensdag 31 augustus 2005 om 14.00 uur, zal er weer een bloemstuk geplaatst worden in de Nieuwe Kerk te Delft, ter herinnering aan de geboortedag van Koningin Wilhelmina. Verzamelen 13.30 - 14.00 uur in het bekende pannenkoekhuis vlakbij de Kerk. Einde plechtigheid 14.15 uur waarna een kopje koffie.

Attentie a.u.b.!

Er kan niet langer voor de kerk worden geparkeerd. Vlak naast de kerk zijn enkele invalide parkeerplaatsen voor hen die in het bezit zijn van een invalide parkeerkaart. Voor de andere deelnemers: volg de parkeerborden. Trek er wat extra tijd voor uit. Vergeet niet de grootmodel onderscheidingen mee te nemen. Zij die aan de plechtigheid willen deelnemen kunnen zich bij mij opgeven.

J. de Mos
Marjorystraat 25
3151 JK Hoek van Holland
Tel-Fax : 0174 - 382183

IN MEMORIAM _____

Wouter Kuyk

11-1-1922 - 1-2-2005

Engelandvaarder Wouter Kuyk werd geboren op 11 januari 1922. Na de HBS volgde hij aan de Kweekschool voor de Zeevaart in Amsterdam de opleiding stuurmansleerling grote handelsvaart. In de zomer van 1943 monsterde hij aan op de Nederlandse kustvaarder Capricornus. Van de Duitse autoriteiten moest hij toen een verklaring tekenen niet te zullen deserteren. Deed hij dit toch, dan zou het gevolgen hebben voor zijn ouders. In het najaar van 1943 - toen het schip in een Duitse haven lag - werd de

Nederlandse vlag van het schip verwijderd en vervangen door een hakenkruisvlag. Kuyk besloot toen tóch te deserteren. Hij belandde net als andere vrijwilligers in de Zweedse bossen om als houthakker de kost te verdienen en vertrok eind oktober 1944 naar Engeland. Hier werd hij na verloop van tijd geselecteerd voor de opleiding tot reserve-officier in Enys House. Later ging hij over in beroepsdienst bij de Koninklijke Marine. Van mei 1958 tot september 1961 was hij adjudant van ZKH Prins Bernhard. In 1972 volgde functioneel leeftijdsontslag als kapitein-luitenant ter zee. Wouter Kuyk overleed op 1 februari 2005.

Hieronder (met dank aan Engelandvaarder Harry Weelinck) enkele pagina's uit het dagboek van Wouter Kuyk, waarin hij het vertrek uit Zweden en de eerste weken na aankomst in Londen beschrijft.

Agnes Dessing

Stockholm, 26 Oct. 1944

Eindelijk is mijn beurt gekomen, ik zal met vier anderen naar de overkant vertrekken.

27 Oct. 1944

Samen met Harry Weelinck de laatste avond in Regenbagen op het Stureplan doorgebracht. We moesten om half tien bij British Airways zijn, bij het Normalstorg. Op die tijd aanwezig werden we om 10 uur in een taxi gestopt en naar Bromma (vliegveld van Stockholm) gebracht. Aldaar na enig wachten vliegoveralls aangekregen met zwemvesten (May Wests) en het parachutebanden stelsel. (Ik herinner me dat erbij werd verteld dat we in geval van nood onder onze stoel een parachute zouden vinden, die dan aangespeld moest worden. Na uit het vliegtuig springen 10 tellen wachten en dan parachute opentrekken. Vlak voor tewater komen - in de Noordzee! - parachute los d.m.v. slagknop aan de voorkant. Dat waren dus de maatregelen voor overleven als we werden neergeschoten! WK). Toen in het vliegtuig (Dakota van Douglas), taxieën, motoren sputterden, terug taxieën, eruit! Verd....

SB motor wou niet erg, bovendien was er een karretje tegen de landingsflap gewaaid, waardoor deze een gaatje had gekregen, dat gerepareerd moest worden. Deze herstellingen duurden zolang dat we niet meer weg konden; dus terug naar Stockholm, geslapen op de pers afdeling.

28 Oct. 1944

Om 4 uur nm op British Airways. Deze keer ging het beter en om 6 uur waren we los. De tocht was heerlijk, tenminste voor oorlogstijd, want wij zaten nog in goede fauteuils, dik ingepakt, wat anderen die met Liberators gingen, niet konden zeggen (later hoorde ik dat Bottema in het bommenruim van een Mosquito is overgebracht, WK). Boven Noorwegen zaten we in het donker, ramen geblindeerd (het vror 5 in de cabine!). Precies om 11 uur 's avonds landden we in Schotland in de buurt van Cupar (anderhalf uur sporen ten noorden van Edingburgh). Na door de dokter, intelligence, douane bekeken, bevraagd en bevoeld te zijn, gingen we met een vrachtwagen naar Cupar, waar we in het politiebureau sliepen. We waren met 5 Hollanders, 3 Belgen, 1 Deen. Deze laatste had echter journalisten papieren en ging meteen door naar Londen.

Cupar, 29 Oct. 1944

We ontbeten in een of ander hotelletje in dit kleine gat. De maaltijden waren uitstekend. Daarna een ochtendwandeling, alles onder geleide van politie beampten in burger. Kochten onze eerste Engelse sigaretten; en zwaar!! 's Middags geslapen, want om 6 uur gingen we met de trein, eerst tot Edingburgh waar we met ziekenauto's weer naar het politiebureau werden gebracht, gegeten, terug met de trein en om 7 uur 's ochtends in Londen, King's Cross Station.

London, 30 oct. 1944

Weer met vrachtauto's naar een kamp buiten de stad (Wandsworth), Canons Park. Dit een zgn doorgangskamp voor de Patriotic School. Weer gevisiteerd, beddegoed gekregen, naar een slaapzaal. Kooi klaarmaken. Tot zaterdag 4 november hebben we daar gezeten. (...)

Het was er in zoverre leuk dat je er jongens ontmoette van overal. Groepen Hollanders uit bevrijd gebied, uit België, uit Frankrijk, uit Spanje. Deze laatste hadden ca. 5 maanden in Spanje gezeten (Madrid) na een (zeer) moeilijke

tocht over de Pyreneeën. Waren eindelijk naar Gibraltar gestuurd, van een uniform voorzien, naar Algiers, Oran, Dakar gestuurd. Aldaar in kampen gezeten en eindelijk met een convoi naar Engeland. Er waren ook Hollanders die vanaf '41 via onbezet Frankrijk in het Vreemdelingen Legioen waren gekomen (ze hadden de keus Vreemdelingen Legioen of terug naar de Moffen!) en daar gediend hadden tot de Amerikanen kwamen. Wij zaten daar met Hollanders (grootste groep, moesten apart eten), Noren, Tsjechen, Denen, Polen (vrij veel), Belgen, Fransen. In totaal ca. 500.

Zaterdag 5 Nov. 1944

Eindelijk mochten we eruit. Wij boften nog, want doorgaans zit je in Canaons park 14 dagen. In een lorry en na 3 kwartier rijden dwars door London (Marble Arch en Hyde Park Corner) kwamen we aan bij de Patriotic School. Oorspronkelijk een soort kostschool voor de dochters van gevallen Britse soldaten en zeelui, die wees waren geworden. Uit de tijd van Queen Victoria. Tot zaterdag 12 Nov. hebben we hier gezeten. Een grote verbetering was de radiokamer waar we naar de BBC mochten luisteren. Verder was er geregeld Engelse les (gratis). Ook werden er eindeloos sterke verhalen verteld. Je hoorde in die dagen zoveel verhalen over sabotage en de ondergrondse, dat je geneigd was ze met een korreltje zout te nemen. (...)

De jongens uit Zweden waren niet tegelijk naar de Patriotic School gegaan, maar met z'n vijven en nog een stel van een kustvaarder, die uit Noorwegen over de Noordzee was komen aanhobbelen. De 12e vertrokken we dan toch.

London 12 Nov. 1944

Weer eens voor de verandering in een lorry en na een ritje van ca. 30 minuten kwamen we aan het eerste regeringsbureau op Eaton Square. Nu waren we dan toch eindelijk onder de vleugelen van onze "emigrantenkliek" (om met Blokzijl te spreken). Hier werden we weer eens verhoord. Ik geloof dat ik nu al voor de 5e maal mijn levensgeschiedenis opdreunde, maar enfin, allemaal voor de goede zaak. Na de lunch om 1 uur terug op Eaton Square. Daarna met de Underground naar South Fields in de buurt van Wimbledon, waar we het weekend doorbrachten in een echte Engelse villa, met open haard, luie stoelen, heerlijke bedden, lekker eten, kortom een paradijs na al die tijd van kampen. Van deze weelde genoten we maar tot Maandag, want toen moesten we weer naar Eaton Sq. en van daar van bureau naar bureau. Ons "Zweedse"

troepje viel uit elkaar en ik belandde in Southerland House, bij Kensington High Street Underground St. Ik had dat adres gekregen van ons recruteringsbureau en het bleek een soort doorgangshuis te zijn voor legermensen. Er heerste weer de echte Hollandse recrutenstemming.

Maandag 19 Nov. 1944

Op deze dag meldde ik me bij het Royal Dutch Naval HQ, vanwaar ik naar een schip in de "docks" gebracht werd. Na een Underground reisje stond ik voor de Oranje Nassau, vroeger van de Harwichlijn vanuit Rotterdam. Dit is een depotschip. Hier ong. 5 dagen logies. Ik trof er nog meer Beeren (nieuwe jongens) waarmee ik in de Patriotic School had gezeten. Een langzaam beginnetje van het marineleven. We kregen hier onze uitrusting, civiel pak inleveren, alles moesten we nummeren. Ik kreeg stamboek nr. 4410078.

(Ik herinner me dat s avonds de V-1's vielen, terwijl we zaten te nummeren. Het schip slingerde van de luchtdruk. Ook in de bioscoop rammelden af en toe de deuren als er weer een gevallen was. WK). Op 19 Nov. trad ik in dienst. Overdag verder een begin van exercitie, rangen en standen, verder moesten we gekiekt worden. We kregen ook een intelligentietest, die voor mij nogal goed uitviel. Ik was in groep A. Naast de Oranje Nassau lagen de Flores & Soemba en de Johan Maurits, een onderzeeboot jager. Daarop trof ik weer een heel stel uit Zweden.

Vrijdag 24 Nov. 1944

Deze dag verlieten we met z'n 20-en de Oranje Nassau, gestoken in ons beste aepakkie, voorzien van plunjezak & kooi. In een vrachtwagen naar een of ander station, in de trein, een paar keer overstappen. Om 1 uur arriveerden we in Skegness (aan de Wash) ten z. van Hull. Dit gat is onze standplaats voor de volgende 6 weken. Van het station met een Royal Navy bus naar HMS Royal Arthur, ons "opleidingschip". (Hier vond de eerste militaire vorming plaats. O.a. sloeproeien in het zwembad. De sloep was met vier landvasten met veren vastgelegd, niettemin werd er hard aan de riemen getrokken! Een nogal onzinnig gedoe. Een grote attractie was de aanwezigheid van de WRENS, die tot de vaste bemanning behoorden. WK).

Donderdag 29 Nov. 1944

We mochten voor het eerst aan de wal; we gingen natuurlijk met de eerste

sloep om half 6. Met een bus naar Skegness, er rijden voor ons speciale bus- sen, want alles bij elkaar zijn we met zo'n 1000 man, alleen ratings. De Hollandse troep groeit bij de week, verder zijn er Noren (evenveel als Hollanders) een paar Belgen en Denen, die samen onder een Belgische instructeur staan. (...) Met de laatste bus van 9.05 weer terug en om 10.15 was het weer "lights out".

HERDENKING STERFDAG KONINGIN WILHELMINA

Op maandag 28 november gedenken wij opnieuw de sterfdag van Koningin Wilhelmina bij haar standplaats in Den Haag, tegenover Paleis Noordeinde. De ontvangst bij de Raad van State is van 10.45 tot 11.00 uur. De plechtigheid begint om 11.15 uur. Degenen die met eigen vervoer komen en zich hebben opgegeven, krijgen van mij een kaart toegestuurd voor de parkeerga- rage en tevens een oranje herkenningskaart, die u goed zichtbaar achter de voorruit moet plaatsen. De parkeergarage van de Raad van State bevindt zich in de Parkstraat 2, tegenover de Kazernestraat.

Voor hen die met openbaar vervoer komen :

Doordat de tramlijnen en buslijnen per 1 juli zijn veranderd is het raadzaam inlichtingen in te winnen bij de HTM loketten op het Centraal Station en bij het station Hollands Spoor.

Na afloop van de plechtigheid is er in een van de zalen van de Raad van State de gelegenheid elkaar te spreken onder het genot van een kopje koffie. Zij die het op prijs stellen om daarna de lunch te gebruiken in de Juliana kazerne kunnen zich bij mij opgeven. Vergeet niet uw groot model Onderscheidingen mee te nemen s.v.p.

Opgeven aan :
Jacob de Mos
Marjorystraat 25
3151 JK Hoek van Holland
Tel-Fax : 0174 - 382183

Werkcomité Middagprogramma

Wageningen, juni 2005.

Geachte dames en heren,

Het was een groot voorrecht samen met u allen, in het kader van de 60-jarige herdenking van de capitulaties, de herdenkingsbijeenkomst alsmede het defilé te mogen houden in Wageningen. Nederland heeft wederom kennis kunnen nemen van de waardige wijze waarop meer dan 4700 leden van het voormalig verzet en veteranen - van alle leeftijden en afkomstig van vele oorlogs-tonelen en uit vijf geallieerde landen - de capitulaties herdachten.

Waardig was ook de wijze waarop Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Willem Alexander het defilé afnam als parade-inspecteur. Na afloop verklaarde de Prins dat hij bijzonder had genoten. Hij verzocht mij u zijn dank en grote waardering kenbaar te maken over de excellente uitvoering van het defilé.

Zeer veel dank is het comité verschuldigd aan de vele vrijwilligers die in de voorafgaande periode veel werk hebben verzet om deze dag te doen slagen. De uitvoering van de herdenkingsbijeenkomst en het defilé zou onmogelijk zijn geweest zonder de logistieke ondersteuning van het Operationeel Commando van de Koninklijke Landmacht, de muzikale medewerking van de Marinierskapel en de overige muziekkorpsen, reünieorkesten en bands en de activiteiten van de diverse historische verenigingen en musea op het terrein van het bestuurscentrum van Wageningen Universiteit en Researchcentrum. Uiteraard verdienen ook dit jaar weer de gemeente Wageningen, de Politie Gelderland-Midden, de GHOR en het Rode Kruis een compliment voor hun inzet. Tevens gaat grote waardering uit naar het College van Bestuur van Wageningen Universiteit en Researchcentrum voor het ter beschikking stellen van gebouwen en omliggende terreinen.

Wellicht ten overvloede - gezien uw uiterst plezierige reacties - wil ik toch op deze plaats ook de leden van mijn werkcómité, en in het bijzonder het projectbureau, van harte complimenteren voor het enthousiasme en de inzet waarmee zij hun taken hebben voorbereid en uitgevoerd. Deze gewaardeerde inzet van de vele betrokken medewerkers is op 5 mei nog eens onderstreept door de toekenning van de Prins Mauritsmedaille aan het Nationaal Comité Herdenking Capitulaties 1945 Wageningen.

Dit jaar was een mijlpaal in de geschiedenis van de herdenking van de capitulaties te Wageningen. Enerzijds was het defilé het grootste ooit, anderzijds was het ook het laatste defilé in zijn huidige vorm. Niettemin zullen ook op 5 mei 2006 de capitulaties te Wageningen worden herdacht, zij het dat de herdenking er anders zal uitzien; wat blijft zijn het symposium, de herdenkingsbijeenkomst in de kerk, de kranslegging en een afsluitende bijeenkomst. U zult over de uitwerking tijdig worden geïnformeerd.

Nogmaals wil ik u hartelijk danken voor uw betrokkenheid bij de herdenking.

Met respect en vriendelijke groeten,

J.C. Kusters
Generaal-majoor der jagers b.d.

Tijdens het laatste defilé in Wageningen namen natuurlijk ook Engelandvaarders deel: Engelandvaarders Jonker, Santman, Weelinck en Bakker.

Indië verwerkt?

Herinneringen in beelden en teksten van Renske Scheffer

Het verhaal van de Tweede Wereldoorlog in het toenmalige Nederlandsch-Indië is een verhaal van een oorlog ver weg waar in Nederland slechts in beperkte mate aandacht aan wordt besteed. Ook in de vaste presentatie van het verzetsmuseum Friesland is er maar weinig ruimte voor dit onderwerp. Maar met zekere regelmaat stelt het museum die verre oorlog centraal met een tijdelijke expositie rond de jaarlijkse herdenkingsdatum op 15 augustus. In die reeks is van 8 juli tot en met 27 november de tentoonstelling "Indië verwerkt?" met teksten en beelden van Renske Scheffer te zien.

Indië vergeten

Voor degenen die de oorlog Zuidoost-Azië hebben meegemaakt was de oorlog pas op 15 augustus afgelopen. Eerst in 1970 werd in Den Haag op 15 augustus een bijeenkomst georganiseerd ter herdenking van het einde van de Tweede Wereldoorlog door de capitulatie van Japan. In 1988 werd het Indisch Monument in Den Haag door H.M. koningin Beatrix onthuld. Sedertdien vindt de jaarlijkse Indiëherdenking daar plaats. Onder het kabinet Kok is in 1999 **15 augustus** officieel erkend als de datum waarop de Tweede Wereldoorlog ten einde was en wordt er die dag op alle overheidsgebouwen gevlagd.

Renske Scheffer

Renske Scheffer is op 20 maart 1938 tijdens het verlof van haar ouders in Nederland geboren. Enkele maanden later vertrekt het gezin weer terug naar Indië. Haar vader is officier in het KNIL (Koninklijk Nederlandsch Indisch Leger), hij heeft de oorlog niet overleefd en ligt in Bandung begraven.

Als peutertje wordt Renske met haar moeder en haar oudere zusje, net als alle Nederlandse burgers in een kamp geïnterneerd. Ze herinnert zich haarscherp de dag waarop ze zich moesten verzamelen. Op achtjarige leeftijd keert ze met haar moeder en zus terug naar Nederland. Na het gymnasium volgt ze op de Kunstacademie de opleiding mode. Als echtgenote en moeder komt ze, voor een periode van 6 jaar, weer in Indië terecht. Daar ontwikkelt ze zich in tekenen, schilderen en aquarel.

De verwerking van haar Indische verleden is van zeer recente datum en is ontstaan naar aanleiding van een therapeutische behandeling. De acht in acryl uitgevoerde beelden zijn op deze expositie voor de eerste keer te zien. Tezamen vormen de beelden, die ze met een handgeschreven tekst toelicht, een soort van levensverhaal waarin de kamptijd een grote rol speelt.

Ons Indië in het Verzetsmuseum Friesland

Het onderwerp Nederlandsch-Indië heeft een ondergeschikte positie binnen het verzamel- en presentatiebeleid van het Verzetsmuseum. Met tentoonstellingen als "Indië verwerkt?" wil het museum de geschiedenis van die verre oorlog de plaats geven die haar toekomt. In het verleden is dat gebeurd met de fototentoonstelling "Nederlandsch-Indië in de Tweede Wereldoorlog" (2001), de grote overzichtstentoonstelling "Jam Karet - De rubberen tijd", een dubbeltentoonstelling in samenwerking met het Nationaal Oorlogs- en Verzetsmuseum Overloon over 40 jaar gemeenschappelijke geschiedenis (1998) en "Pearl Harbor" (1992).

Bij de tentoonstelling "Indië Verwerkt", is een kleine brochure verschenen met de teksten van Renske Scheffer en een achtergrondartikel van de Stichting 15 augustus 1945 over het verloop van de oorlog in Zuidoost-Azië.

Het Verzetsmuseum Friesland maakt deel uit van het Fries Museum te Leeuwarden.

Voor nadere informatie en illustratiemateriaal kunt u contact opnemen met de heer G. Koopmans, directeur van het Verzetsmuseum Friesland, telefoonnummer 058-2120111.

Dit bericht is ook op www.verzetsmuseum.nl te vinden.

DAG VAN HET VERZET

31^e DAG VAN HET VERZET 2005

ZATERDAG 27 AUGUSTUS 2005

OOK DIT JAAR WEER IN HET RESTAURANT
VAN DE GENERAAL SPOORKAZERNE TE ERMELO
LEUVENUMSEWEG 88

Thema: "60 jaar VRIJHEID"

(Voorlopig) PROGRAMMA

- Opening: door de voorzitter van de Stichting Samenwerkend Verzet 1940-1945 de heer R.W. Hemmes
- Optreden: * Optreden van het trio "In the mood"
* De heer Cees Hettinga, piano
- Inclusief: Koffie met gebak
Apéritief
Rijstmaaltijd met 1 consumptie
Herinneringsgeschenk
- Veel informatiestands**
Veel gelegenheid voor begroeting en ontmoeting
- Aanvang: 11.00 uur precies
- Aanmelding: Zo spoedig mogelijk door overmaking van € 15,00 per persoon op postgiro 5166870 t.n.v. "Comité Dag van het Verzet" te Doorn. Toegangskaarten met routebeschrijving worden half augustus toegezonden.
- Attentie: Ook dit jaar zullen de parkeerterreinen van een letter worden voorzien, zodat u gemakkelijk kunt onthouden waar u uw auto hebt geparkeerd. Tevens zal er gezorgd worden voor meer parkeerplaatsen voor mindervaliden.

Vanaf 10.00 uur zal tussen station ERMELO en de kazerne een bus pendelen.

Kort verslag van de bestuursvergadering van de Stichting Samenwerkend Verzet 1940-1945, d.d. 8 maart 2005, gehouden te Doorn

1. In enige ogenblikken van stilte wordt herdacht het overlijden van de eerste voorzitter van SSV 1940-1945 Jelke Bosch en het oud-bestuurslid Siep Geugies.
2. Naar aanleiding van het 25-jarig jubileum van de SSV 1940-1945 heeft mevrouw Loek Caspers het eerste exemplaar van een door haar geschreven boek "De geschiedenis van de Stichting Samenwerkend Verzet 1940-1945" aan de voorzitter overhandigd.
De voorzitter bedankt haar voor het vele werk en voor de totstandkoming van dit boek.
3. De vereniging The Escape is notarieel ontbonden, maar blijft bestaan als vriendenkring. De heer Kroese is een geziene gast bij de vergaderingen van de SSV 1940-1945 als afgevaardigde van de vriendenkring.
4. De gezondheidstoestand van de heer Minco is helaas niet optimaal.
5. Minister Verdonk heeft een bijeenkomst georganiseerd, waarin zij het voorstel deed van de 5^e mei een bindingsdag te maken van allochtone en autotochtone inwoners van Nederland. SSV 1940-1945 heeft hier tegen bezwaar en vraagt zich af, waarom de verzetsorganisaties niet zijn uitgenodigd.
6. Aan de bestuursleden wordt gevraagd de lijst van genodigden voor de Dag van het Verzet thuis door te nemen en zo nodig aan te vullen of te corrigeren.
7. Per 1 januari 2005 heeft de bestuurlijke fusie tussen de Stichting 1940-1945 en het Centrum '45 plaatsgevonden.
8. Op voorstel van de heer Van Duijn wordt de informele 2e secretaris de heer De Bruijn officieel genoemd tot 2e secretaris.
9. De volgende vergadering zal plaatsvinden op 7 juni aanstaande.

Rapenburgerstraat 109 telefoon: 020 6209688 e-mail: info@natcom45.nl
1011 VL Amsterdam fax: 020 6205620 website: www.4en5mei.nl

Nationaal Comité 4 en 5 mei

Amsterdam, 31 mei 2005

Betreft: project 'Getuigenverhalen'
Kenmerk: 05/573/918

Geachte mevrouw, meneer,

Graag leggen wij u de volgende vraag voor, in het kader van het project 'Getuigenverhalen' van het Nationaal Comité 4 en 5 mei.

Dit nieuw op te zetten project maakt deel uit van de Nationale Website Oorlogsmonumenten (www.oorlogsmonumenten.nl). Het Nationaal Comité 4 en 5 mei heeft de afgelopen jaren van meer dan 2800 oorlogsmonumenten in Nederland informatie verzameld. Van alle monumenten is geprobeerd een omschrijving van het kunstwerk te maken, de geschiedenis van het monument samen te vatten en het programma van eventuele herdenkingen te geven.

Het doel van het project 'Getuigenverhalen' is de beschrijving van een honderdtal monumenten uit te breiden met een persoonlijk verhaal. Daarom is het Nationaal Comité 4 en 5 mei op zoek naar overlevenden, nabestaanden, kunstenaars of andere mensen die bij het verhaal achter of bij een monument betrokken zijn. Dit verhaal kan gaan over de gebeurtenis die het monument in herinnering brengt, maar het kan bijvoorbeeld ook betrekking hebben op de oprichting van het monument. Het Nationaal Comité 4 en 5 mei hoopt met deze persoonlijke verhalen een nieuwe impuls te geven aan het begrip voor de gevolgen van oorlog.

Onze vraag aan u is of één of meer personen uit uw midden zijn of haar medewerking zou willen verlenen aan dit project. Het Nationaal Comité zal met zorg een keuze maken uit de verschillende reacties. Mevrouw drs. A. van Stel, tevens medewerker aan de tentoonstelling "Oorlogskind" van het NIOD, zal vervolgens circa 85 'getuigen' interviewen en hun verhalen optekenen. De interviews zullen in de periode juni – november 2005 worden afgenomen. De 'getuigenverhalen' zullen op de website oorlogsmonumenten worden gepresenteerd, zoals dat al eerder met verhalen uit een proefproject in Groningen is gedaan in 2004 (zie www.oorlogsmonumenten.nl) > Extra > Verhalen).

Wij zien uw reactie graag tegemoet. U kunt hiertoe telefonisch (maandag en dinsdag), per e-mail of per brief contact opnemen met Janneke Louman (projectmedewerker Oorlogsmonumenten), Nationaal Comité 4 en 5 mei, Rapenburgerstraat 109, 1011 VL Amsterdam, telefoon: 020-62096988, e-mail: janneke.louman@natcom45.nl. Wilt u vermelden op welk monument uw verhaal betrekking heeft?

Wij stellen uw medewerking buitengewoon op prijs.

Met vriendelijke groet,

drs. Nine Nooter
directeur

Mid-1942, voor de ingang van "Maison Mazard" Le Soler. Van links naar rechts. Achterste rij: Beekman, Diesfeldt, Breel, Delaive, Blanson-Henkemans. Middenrij: Mr en Mrs Kok, A. Sussman, Mauers, Kolkman, Bisschop, Rosier, Blok. Voorste rij: Cohen, v.d. Harst, Fl. Sussman, Letteboer, E. Sussman, Verhaege, Mink, Cohen.

Mid-1942. Op de trap van de brug over de "Tet" rivier nabij Le Soler. Van links naar rechts. Achterste rij: v.d. Harst, Fey, Rosier, van Emmerik, Blesgraeft, Verhaege, Letteboer. Voorste rij: Beekman, Noordhof, Bisschop, Mink.

Fotos: H. Rosier

ADRESSENBESTAND

ADRESSENBESTAND
Stichting Genootschap Engelandvaarders

Aanvullingen en wijzigingen no. 23 op de adressenlijst van 1 april 1999.

Overleden:

Geugjes, S.	Zaandam
Hagemeijer, A.M.	Raalte
Kohrmehl, mrs. P.	Australië
Poel, v.d. C.	Amerika
Revijll, E.	Rotterdam
Sandberg, B.	Bentveld
Veer, van der P.M.	Australië
Wins, H.L.	Leidschendam

Verhuisd:

Ammerlaan, A.N.	Charnwood 63 Wolverhampton	Wychbury Road WV3 8 DN Engeland
Knoop, J.H.	Jan Muschlaan 254	2597 VE Den Haag

Adreswijzigingen en correcties gaarne aan:

G.J. Staal
Oranje Nassaulaan 52
3708 GE Zeist
Telefoon 030 - 692 27 92
E-mail: jan.staal@planet.nl

de Jeller enscjede

EAT FIRST THINGS.